

Nr 393.

Av herr **Sefve**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 49, angående inrättande av en fiskeristyreelse med statens fiskeriförsök m. m.

I proposition nr 49 till 1948 års riksdag har föreslagits inrättande av ett nytt ämbetsverk, fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, som skall utöva ledningen även av fiskets försöks- och undersökningsverksamhet. Den skall för detta ändamål övertaga samtliga den hydrografisk-biologiska kommissionens arbetsuppgifter, bland vilka den främsta är forskning, som skall möjliggöra Sveriges deltagande i internationella undersökningar av de Sverige omgivande haven. För detta ändamål arbeta laboratorier i Lysekil med biologiska och i Bornö med hydrografiska undersökningar. Fartyget Skagerak är ett flytande laboratorium och tjänstgör som förbindelseled mellan anstalterna i Lysekil och Bornö. Kommissionens forskningsarbete har i huvudsak varit inriktat på Västerhavet men även gällt södra Östersjön. Dess fiskeribiologiska undersökningar i Östersjön ha bl. a. givit upphov till ett betydande trålfiske, som där bedrivs av svenska fiskare, och möjliggjort en bedömning av faran för överfiskning i detta hav.

Det kan från alla håll intygas, att kommissionen skött sin uppgift på ett utmärkt och ändamålsenligt sätt. Det är därför svårt att förstå av vad anledning den nu skall upplösas och dess arbete i stället ledas från ett centralt ämbetsverk i Stockholm. All erfarenhet talar emot lämpligheten av en ämbetsmässig centraldirigering av vetenskaplig forskning. Statsmakterna ha också i regel uppmärksammat detta. Statens växtskyddsanstalt, statens centrala frökontrollanstalt, statens lantbrukskemiska kontrollanstalt och statens maskin- och redskapsprovningsanstalt äro självständiga och inte underställda lantbruksstyrelsen. Sak samma gäller om t. ex. statens skogsforskningsinstitut och statens institut för folkhälsan i förhållande till resp. domänstyrelsen och medicinalstyrelsen. De under senare år genom en rad riksdagsbeslut upprättade vetenskapliga forskningsområden äro också fullt självständiga och lyda inte under något ämbetsverk.

Det finns ej anledning att frångå denna nyttiga princip på havsfiskeforskningens område. Tvärtom föreligga särskilda skäl att just här bevara friheten, eftersom dessa undersökningar ingå som ett led i en internationell forskning, där de olika länderna äro i högsta grad beroende av varandra. Genom att flytta ledningen av undersökningarna från kommissionen, med landshövdingen i vårt främsta fiskerilän såsom ordförande, till ett centralt ämbetsverk i Stock-

holm skulle ingenting vinnas annat än möjligen att skaffa en arbetsuppgift till det nyinrättade verket. Däremot skulle många och avsevärda olägenheter uppkomma.

Forskningsarbetet måste med naturnödvändighet vara i huvudsak förlagt till västra Sverige. Laboratorier måste antingen som nu finnas i Lysekil och Bornö eller förläggas till Göteborg. Uppenbart måste kontakten mellan forskning och ledning bli svårare att uppehålla, om den senare är förlagd till Stockholm. Man talar i våra dagar allmänt om olägenheterna av centralisering och om nödvändigheten och önskvärdheten av en decentralisering. Varför skall man då centralisera i ett sådant fall som detta, där olägenheterna därav äro så uppenbara? Detta framstår tydligt i fråga om forskningsarbetet, men är påfallande även beträffande andra förhållanden, t. ex. placeringen i administrativt hänseende av fartyget Skagerak. Skagerak är för närvarande — enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1935 — ställt under inseeende av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Detta är både naturligt och praktiskt, enär det tillkommit bl. a. till skydd och hjälp åt särskilt västkustfiskarna och deras näring och har sin huvudsakliga verksamhet i Västerhavet. Det tjänstgör såsom tidigare omnämnts såsom förbindelseled mellan laboratorierna i Lysekil och Bornö men dessutom såsom isbrytare och bevakningsfartyg och för att assistera fiskarna. På grund härav och då det även måste användas som fisketillsyningsfartyg är det naturligt, att det administreras under samma ledning som den övriga bevakningstjänsten, d. v. s. under länsstyrelsen i Göteborg. Propositionen uttalar sig för lämpligheten av att ha Skagerak förlagt till Göteborg. Under sådana förhållanden framstår tydligt olägenheten av att fartyget skall taga sina order från en central myndighet i Stockholm, särskilt som härigenom extra kostnader förorsakas.

Hur man än ordnar med de marina fiskeundersökningarnas ledning, måste man ha vetenskapligt utbildade arbetskrafter för deras utförande. I propositionen har för detta ändamål beräknats ett visst antal e. o. laboratorer. Då arbetskraftsbehovet på detta område är i viss utsträckning konstant, synes det märkligt, att ingen av dessa laboratorer uppförts på ordinarie stat, under det att tvenne laboratorer på sötvattensavdelningen beräknats i lönegrad Ca 29. Det synes emellertid ej finnas någon anledning att göra en sådan skillnad mellan tjänstemännen på de olika avdelningarna, varför av laboratorerna på havsfiskeavdelningen, då en av dem kan beräknas inom kort överföras till konserveringsinstitutet, tre stycken böra uppföras på ordinarie stat i lönegrad Ca 29. Detta bör ske vare sig kommissionen bevaras eller inte.

Med hänsyn till vad sålunda framhållits får undertecknad hemställa,

att riksdagen måtte för sin del besluta,
dels att den hydrografisk-biologiska kommissionen allt fortfarande bibehålles vid sina nuvarande arbetsuppgifter,

dels att bevakningsfartyget Skagerak fortfarande skall i administrativt avseende sortera under länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län,

dels att av de vid havsfiskeundersökningarna anställda laboratorerna tre måtte uppföras på ordinarie stat och placeras i Ca 29.

Stockholm den 17 februari 1948.

Ivar Sefve.
